ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (piata rozšírená komora)

z 10. apríla 2008 *

Vo veci T-233/04,

Holandské kráľovstvo, v zastúpení: H. Sevenster, J. van Bakel a M. de Grave, splnomocnení zástupcovia,

žalobca,

ktorého v konaní podporuje:

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: W.-D. Plessing a M. Lumma, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: H. van Vliet a V. Di Bucci, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk konania: holandčina.

ktorej predmetom je zrušenie rozhodnutia Komisie K(2003) 1761 v konečnom znení z 24. júna 2003 o štátnej pomoci N 35/2003 týkajúceho sa systému obchodovania s emisiami pre oxidy dusíka oznámeného Holandským kráľovstvom,

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (piata rozšírená komora),

v zložení: predseda komory M. Vilaras, sudcovia M. E. Martins Ribeiro, F. Dehousse, D. Šváby a K. Jürimäe,

tajomník: J. Plingers, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 5. decembra 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

1 Článok 6 ES stanovuje:

„Požiadavky ochrany životného prostredia musia byť začlenené do vymedzenia a uskutočňovania politík Spoločenstva a činností uvedených v článku 3, a to predovšetkým s ohľadom na podporu trvalo udržateľného rozvoja.“

2 Článok 87 ES stanovuje:

„1. Ak nie je touto zmluvou ustanovené inak, pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

…

3. Za zlučiteľné so spoločným trhom možno považovať:

a) pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne nízkou životnou úrovňou alebo s mimoriadne vysokou nezamestnanosťou;

b) pomoc na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu alebo na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu;

c) pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom;

d) pomoc na podporu kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva, ak takáto pomoc neovplyvňuje podmienky obchodovania a hospodárskej súťaže v Spoločenstve v rozsahu, ktorý odporuje spoločným záujmom;

e) iné druhy pomoci, ako ich vymedzia rozhodnutia Rady prijaté kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie."

3 Z pravidiel Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia (Ú. v. ES C 37, 2001, s. 3; Mim. vyd. 08/002, s. 76) vyplýva:

„69. Členské štáty a Spoločenstvo, ako zmluvné strany protokolu, chcú dosiahnuť zníženie emisií skleníkových plynov spoločnou a koordinovanou politikou a opatreniami vrátane ekonomických nástrojov a tiež nástrojmi ustanovenými priamo v Kjótskom protokole, menovite medzinárodným obchodom s emisiami, spoločnou implementáciou a mechanizmom čistého rozvoja.

70. Ak v tejto oblasti nejestvujú predpisy Spoločenstva a bez toho, aby bolo príslušné právo Komisie iniciatívne navrhovať také predpisy, môže každý členský štát formulovať svoju politiku, opatrenia a nástroje, ktoré chce prijať na dosiahnutie cieľov ustanovených podľa Kjótskeho protokolu.

71. Podľa názoru Komisie by niektoré prostriedky prijaté členskými štátmi na dosiahnutie cieľov protokolu mohli predstavovať štátnu pomoc, ale ešte je stále priskoro na ustanovenie podmienok pre schvaľovanie každej takej pomoci."

4 Podľa odôvodnenia č. 11 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/81/ES z 23. októbra 2001 o národných emisných stropoch pre určité látky znečisťujúce ovzdušie (Ú. v. ES L 309, s. 22; Mim. vyd. 15/006, s. 320):

„Súbor národných stropov pre emisie oxidu siričitého, oxidov dusíka, prchavých organických zlúčenín a amoniaku každého členského štátu je nákladovo efektívnym spôsobom na dosiahnutie predbežných environmentálnych cieľov. Tieto emisné stropy umožnia Spoločenstvu a členským štátom flexibilitu pri rozhodovaní o tom, ako ich dodržať."

5 Článok 4 smernice 2001/81 pod názvom „Národné emisné stropy" stanovuje:

„1. Najneskôr do roku 2010 obmedzia členské štáty svoje ročné národné emisie znečisťujúcich látok oxidu siričitého (SO_2), oxidov dusíka (NO_x), prchavých organických zlúčenín (POZ) a amoniaku (NH_3) na množstvá neprevyšujúce emisné stropy uvedené v prílohe I, berúc do úvahy všetky úpravy uvedené v opatreniach spoločenstva prijatých na základe správ uvedených v článku 9."

6 Pre Holandské kráľovstvo stanovuje príloha I smernice 2001/81 emisný strop oxidov dusíka (NO_x), ktorý sa má dosiahnuť do roku 2010, na 260 kiloton.

7 Členské štáty mali prijať do 27. novembra 2002 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu so smernicou 2001/81 a bezodkladne o tom informovať Komisiu.

Skutkové okolnosti

8 Listom z 23. januára 2003 holandské orgány podľa článku 88 ods. 3 ES oznámili Komisii systém obchodovania s emisiami pre NO_x (ďalej len „dotknuté opatrenie“). Od Komisie žiadali prijatie rozhodnutia konštatujúceho neexistenciu pomoci v zmysle článku 4 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339).

9 Dňa 24. júna 2003 Komisia prijala rozhodnutie K(2003) 1761 v konečnom znení o štátnej pomoci N 35/2003 týkajúce sa dotknutého opatrenia (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

10 V napadnutom rozhodnutí Komisia opisuje predovšetkým dotknuté opatrenie v jeho bode 1. V rámci holandského národného emisného stropu NO_x definovaného smernicou 2001/81 stanovili holandské orgány cieľ 55 kiloton emisií NO_x v roku 2010 pre veľké priemyselné zariadenia, teda približne 250 podnikov.

11 Pokiaľ ide o fungovanie tohto systému, Komisia v bode 1.2 napadnutého rozhodnutia vysvetľuje, že vnútroštátny zákon stanovuje pre každé priemyselné zariadenie normy týkajúce sa emisií NO_x, ktoré je potrebné dodržať. Podnik musí dodržiavať takto predpísané emisné normy buď prijatím opatrení na zníženie emisií NO_x vo vlastnom zariadení, alebo kúpou emisných práv patriacich iným podnikom prípadne kombináciou týchto dvoch možností. Zníženia emisií vo forme kreditov NO_x navrhujú na výmennom trhu obchodovania s emisiami zariadenia, ktorých emisie sú nižšie ako emisná norma.

12 Celkové ročné emisie NO_x zariadenia upravené prípadnými predanými alebo kúpenými kreditmi NO_x musia zodpovedať úrovni emisií schválenej pre toto zariadenie. Schválené ročné emisie — v absolútnych číslach — sú vypočítané v závislosti od relatívnej emisnej normy a množstva energie použitej týmto zariadením.

13 Na konci každého roka holandské orgány skúmajú, či zariadenia dodržali predpísané emisné normy. Kredity NO_x môžu byť každý rok kúpené, ušetrené alebo požičané na budúce obdobia. Ak zariadenie prekročí predpísanú emisnú normu, musí kompenzovať prekročenie nasledujúci rok. Okrem toho toto prekročenie, ktoré má byť kompenzované, sa zvyšuje o 25 % na účely odradenia od akéhokoľvek prekročenia. Ak zariadenie nedodržiava svoje emisné normy, holandské orgány mu uložia účinnú, primeranú a odrádzajúcu pokutu.

14 Nakoniec v rámci dotknutého opatrenia podniky nesmú nadobudnúť emisné práva na to, aby mohli vyrábať. Musia iba dodržiavať emisné normy.

15 V bode 1.3 napadnutého rozhodnutia Komisia opisuje metódu výpočtu emisnej normy, ďalej v jeho bode 1.4 rozdiely existujúce medzi systémom „cap-and-trade“ a systémom „dynamic cap“, typu dotknutého opatrenia. Vysvetľuje, že podľa holandských orgánov sa dotknuté opatrenie odlišuje od iného variantu systémov obchodovateľných práv, systému „cap-and-trade“, v ktorom sú emisné kvóty pridelené podnikom. Nové podniky alebo podniky, ktoré chcú rozšíriť svoje činnosti, musia najskôr nadobudnúť nevyhnutné množstvo kvót. V rámci dotknutého opatrenia tieto podniky nemajú túto povinnosť, ale musia iba dodržiavať svoje emisné normy, ktoré závisia od ich spotreby energie a sú upravené v závislosti od tejto spotreby.

16 V bodoch 1.5 a 1.6 napadnutého rozhodnutia Komisia ďalej spresňuje, že dotknuté opatrenie sa uplatní na všetky priemyselné podniky, ktoré majú výkonnosť vyššiu ako 20 tepelných megawattov (MWt) paralelne s právnou úpravou Spoločenstva. Holandské orgány budú aj naďalej uplatňovať hraničné hodnoty emisií stanovené rôznymi účinnými smernicami Spoločenstva.

17 V rámci svojho posúdenia dotknutého opatrenia (bod 3 napadnutého rozhodnutia) Komisia predovšetkým poukazuje na rozhodovaciu prax týkajúcu sa systémov obchodovania s emisiami a rozlišuje tieto dva druhy systémov:

„1. systémy, v ktorých sa obchodovateľné emisné povolenia alebo povolenia na znečisťovanie považujú za nehmotné aktíva predstavujúce obchodnú hodnotu, ktorú štát mohol tiež predať alebo ponúknuť na predaj, čo má za následok ušlý zisk (alebo stratu príjmov štátu), takže ide o štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy ES;

2. systémy, v ktorých sa obchodovateľné emisné povolenia alebo povolenia na znečisťovanie považujú za úradný dôkaz toho, že určitá produkcia emisií nemôže byť predaná alebo priznaná držiteľovi povolenia, takže tu nie je ušlý zisk — a teda žiadny príjem dotknutého štátu — čo v sebe zahŕňa neexistenciu štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy ES.“

18 Komisia ďalej vysvetľuje dôvody, ktoré ju viedli k záveru o existencii štátnej pomoci v prípade dotknutého opatrenia, a to v podstate bezplatnému priznaniu zo strany štátu kreditov NO_x osobitnej skupine podnikov, ktoré obchodujú v členských štátoch. Podľa napadnutého rozhodnutia holandské orgány mali možnosť predať

alebo priznať emisné práva. Bezplatným ponúknutím kreditov NO_x ako nehmotných aktív by členský štát prišiel o zisk. Komisia z toho vyvodzuje, že tento systém obsahuje zdroje štátu v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy ES. Posilnenie postavenia dotknutých podnikov zasahuje obchod medzi členskými štátmi.

19 Nakoniec v bode 3.3 napadnutého rozhodnutia Komisia skúma zlučiteľnosť dotknutého opatrenia so spoločným trhom.

20 Na záver v bode 4 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatuje, že dotknuté opatrenie obsahuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy ES a dopĺňa, že táto pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom v súlade s článkom 87 ods. 3 Zmluvy ES a článkom 61 ods. 3 písm. c) Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP). Komisia vyzýva holandské orgány, aby jej výročne oznámili správu týkajúcu sa uplatnenia dotknutého opatrenia a vopred oznámili akékoľvek prispôsobenie podmienok, za ktorých je pomoc priznaná.

Konanie

21 Holandské kráľovstvo návrhom podaným do kancelárie Súdneho dvora 5. septembra 2003 podalo proti napadnutému rozhodnutiu žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie (vec C-388/03).

22 Uznesením zo 17. februára 2004 predseda Súdneho dvora pripustil vstup Spolkovej republiky Nemecko ako vedľajšieho účastníka konania do tohto konania na podporu Holandského kráľovstva.

23 Uznesením z 8. júna 2004 Súdny dvor postúpil vec Súdu prvého stupňa podľa rozhodnutia Rady 2004/407/ES, Euratom z 26. apríla 2004, ktorým sa menia a dopĺňajú články 51 a 54 protokolu o štatúte Súdneho dvora (Ú. v. EÚ L 132, s. 5; Mim. vyd. 01/005, s. 85).

24 Listom z 13. decembra 2004 Súd prvého stupňa vyzval Holandské kráľovstvo a Spolkovú republiku Nemecko na predloženie svojich pripomienok k záverom, ktoré vyplývajú z uznesenia Súdneho dvora z 28. januára 2004, Holandsko/Komisia (C-164/02, Zb. s. I-1177) vo veci prípustnosti tejto žaloby. Tieto štáty podali svoje pripomienky 14. a 12. januára 2005.

Návrhy účastníkov konania

25 Holandské kráľovstvo podporované Spolkovou republikou Nemecko navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa v ňom Komisia domnieva, že dotknuté opatrenie obsahuje pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

26 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— v prvom rade vyhlásil žalobu za neprípustnú alebo subsidiárne zamietol žalobu,

— zaviazal Holandské kráľovstvo na náhradu trov konania.

O prípustnosti

Tvrdenia účastníkov konania

27 Bez toho, aby vzniesla námietku neprípustnosti, sa Komisia pýta, či je predmetná žaloba prípustná. Uvádza, že napadnuté rozhodnutie je schvaľovacím rozhodnutím, ktoré nevytvára právne účinky spôsobilé zasiahnuť záujmy Holandského kráľovstva. Toto rozhodnutie preto nemôže zmeniť jeho právnu situáciu ani sa ho dotýkať. Podľa judikatúry proti napadnutému rozhodnutiu nie je preto možné podať žalobu.

28 Komisia v tejto súvislosti odkazuje na uznesenie Súdneho dvora z 27. novembra 2001, Portugalsko/Komisia (C-208/99, Zb. s. I-9183), ako aj na rozsudky Súdneho dvora z 18. júna 2002, Nemecko/Komisia (C-242/00, Zb. s. I-5603) a Súdu prvého stupňa z 30. januára 2002, Nuove Industrie Molisane/Komisia (T-212/00, Zb. s. II-347). Táto judikatúra bola nedávno potvrdená uznesením Holandsko/Komisia, už citovaným v bode 24 vyššie, v podobnej veci.

29 Komisia sa domnieva, že Holandské kráľovstvo má veľmi širokú koncepciu pojmu prípustnosti. Nestačí poukázať na možnosť, že budúce záujmy môžu byť dotknuté. Podľa Komisie žaloba o neplatnosť je prípustná iba vtedy, ak spochybňované rozhodnutie má negatívny a konkretizovaný vplyv na skutočné a existujúce záujmy. O taký prípad však v tejto veci nejde. Skutočnosť, že tretie osoby môžu jedného dňa v rámci vnútroštátnych konaní poukázať na napadnuté rozhodnutie na účely tvrdenia, že systémy porovnateľné s dotknutým opatrením predstavujú štátnu pomoc, neznamená, že napadnuté rozhodnutie negatívne a zásadne mení situáciu Holandského kráľovstva.

30 Komisia sa okrem toho domnieva, že článok 230 ES treba vykladať vo svetle článku 233 ES. Možnosť podať žalobu podľa článku 230 ES sa musí obmedziť na situácie, v ktorých je v prípade zrušenia napadnutého rozhodnutia inštitúcia povinná prijať určité vykonávacie opatrenia rozsudku, ktoré by účinne a konkrétne zmenili právnu situáciu Holandského kráľovstva. V predmetnej veci však Komisia nemá v prípade zrušenia prijať žiadny akt, ktorý by zmenil právnu situáciu Holandského kráľovstva.

31 Podľa Holandského kráľovstva je jeho žaloba prípustná. Tvrdí, že stačí, aby napadnuté opatrenie malo právne účinky spôsobilé zasiahnuť záujmy členských štátov na to, aby ich žaloby, ktoré podajú, boli prípustné. Nevyžaduje sa preto, aby holandské záujmy boli skutočne dotknuté v okamihu podania žaloby. Žaloba môže byť podaná s prihliadnutím na budúce a potenciálne právne účinky.

32 Holandské kráľovstvo pripomína, že považovanie za štátnu pomoc spôsobuje uplatnenie článkov 17 až 19 nariadenia č. 659/1999. Komisia by preto mohla v budúcnosti uložiť všetky potrebné opatrenia, čo predstavuje riziko pre kontinuitu a právnu istotu dotknutého opatrenia. Navyše zmeny tohto opatrenia musia byť oznámené Komisii

a Holandské kráľovstvo má povinnosť výročne vypracovať správu o vykonaní. Rovnako Spolková republika Nemecko tvrdí, že napadnuté rozhodnutie má právne účinky vo vzťahu k Holandskému kráľovstvu, keďže uplatňuje na dotknuté opatrenia základné ustanovenia a procesné ustanovenia práva Spoločenstva o štátnej pomoci.

33 Okrem toho Holandské kráľovstvo tvrdí, že údajná pomoc priznaná v rámci dotknutého opatrenia môže odôvodniť rozhodnutie o nezlučiteľnosti novej pomoci podľa kumulatívnych pravidiel upravených v pravidlách prijatých Komisiou. Napadnuté rozhodnutie predstavuje tiež precedens, ktorý by v budúcnosti nútil členské štáty oznámiť Komisii porovnateľné systémy. Tretie osoby by okrem toho mohli poukázať na napadnuté rozhodnutie pred vnútroštátnymi súdmi.

34 Pokiaľ ide o poučenia, ktoré by bolo možné vyvodiť z uznesenia Holandsko/Komisia, už citovaného v bode 24 vyššie, Holandské kráľovstvo podporované Spolkovou republikou Nemecko osobitne tvrdí, že jeho žaloba smerovala v rámci uvedenej veci k zrušeniu tvrdenia obsiahnutého v dôvodoch napadnutého rozhodnutia. Naopak v predmetnej veci žaloba smeruje proti výroku napadnutého rozhodnutia a nie proti jednému z jeho dôvodov.

35 Holandské kráľovstvo podporované Spolkovou republikou Nemecko uvádza, že od Komisie žiadalo prijatie rozhodnutia, ktoré potvrdzuje, že dotknuté opatrenie nepredstavuje štátnu pomoc. Ak teda Komisia dospela k záveru o existencii takejto pomoci, zamietla v tomto zmysle jeho žiadosť. Podľa Spolkovej republiky Nemecko to rovnako odlišuje predmetný prípad od prípadu vo veci, v ktorej bolo vydané uznesenie Holandsko/Komisia, už citované v bode 24 vyššie.

36 Nakoniec podľa Holandského kráľovstva vykonávacie opatrenia upravené v článku 233 ES nepatria medzi podmienky prípustnosti žaloby o neplatnosť. Navyše Komisia môže po zrušení napadnutého rozhodnutia prijať nové rozhodnutie konštatujúce neexistenciu štátnej pomoci.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

37 Článok 230 ES jasne rozlišuje na jednej strane medzi právom inštitúcií Spoločenstva a členských štátov na podanie žaloby o neplatnosť a právom fyzických osôb a právnických osôb na druhej strane, pričom druhý odsek tohto článku dáva najmä každému členskému štátu právo napadnúť žalobou o neplatnosť zákonnosť rozhodnutí Komisie bez toho, aby bol výkon tohto práva podmienený odôvodnením záujmu na konaní. Preto na to, aby bola žaloba členského štátu prípustná, nemusí tento preukázať, že akt Komisie, ktorý napáda, má vo vzťahu k nemu právne účinky. No na to, aby akt Komisie mohol byť predmetom žaloby o neplatnosť, je potrebné, aby jeho účelom bolo vytvorenie právnych účinkov (pozri uznesenie Portugalsko/Komisia, už citované v bode 28 vyššie, body 22 až 24 a citovanú judikatúru).

38 V predmetnej veci v nadväznosti na oznámenie Holandským kráľovstvom dotknutého opatrenia a na jeho žiadosť, aby bolo dotknuté opatrenie vyhlásené ako nepredstavujúce štátnu pomoc podľa článku 4 ods. 2 nariadenia č. 659/1999, Komisia v napadnutom rozhodnutí vyhlasuje, že tento systém obsahuje štátnu pomoc, ktorá je zlučiteľná so spoločným trhom.

39 Predovšetkým treba uviesť, že za podobných podmienok Súdny dvor považoval za prípustnú žalobu členského štátu (rozsudok Súdneho dvora z 26. septembra 1996, Francúzsko/Komisia, C-241/94, Zb. s. I-4551). V tejto súvislosti hoci je pravda, že Komisia nespochybnila v tejto veci prípustnosť žaloby, treba zdôrazniť, že

neprípustnosť je prekážkou konania z dôvodu verejného záujmu, ktorú môže súd Spoločenstva kedykoľvek preskúmať z úradnej moci. Neexistencia spochybnenia prípustnosti žaloby v tejto veci zo strany Komisie preto neznamená, že Súdny dvor nemôže tento bod preskúmať.

40 Ďalej v rozpore s kontextom rozsudku Nemecko/Komisia, už citovaným v bode 28 vyššie, na ktorý poukázala Komisia, táto inštitúcia nevyhovela žiadosti Holandského kráľovstva, keď posudzovala dotknuté opatrenie o štátnej pomoci.

41 Toto posúdenie umožnilo Komisii preskúmať v rámci napadnutého rozhodnutia zlučiteľnosť dotknutého opatrenia so spoločným trhom. Za následok má okrem iného uplatnenie postupu upraveného pre existujúce schémy pomoci nariadením č. 659/1999 a najmä jeho článkami 17 až 19 a článkom 21, ktorý ukladá členskému štátu povinnosť oznámiť výročnú správu o všetkých existujúcich schémach pomoci. Toto posúdenie štátnej pomoci môže mať tiež vplyv na priznanie novej pomoci podľa pravidiel týkajúcich sa kumulácie pomoci rôzneho pôvodu, upravených najmä bodom 74 pravidiel Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia.

42 Z uvedeného vyplýva, že napadnuté rozhodnutie má určitým spôsobom záväzné právne účinky. Žaloba Holandského kráľovstva je preto prípustná.

43 Tento záver nevyvracia ani citovaná judikatúra ani tvrdenia uvedené Komisiou.

44 V rozpore s okolnosťami uvedenými v rozsudku Súdu prvého stupňa zo 17. septembra 1992, NBV a NVB/Komisia (T-138/89, Zb. s. II-2181), má napadnuté rozhodnutie právne účinky, ktoré sa dotýkajú Holandského kráľovstva (pozri bod 42 vyššie). Jeho právne postavenie vzhľadom na článok 230 ES nie je okrem iného porovnateľné (pozri bod 37 vyššie) s postavením žalobcu v tejto veci, ktorý je podnikom, ktorý musí odôvodniť záujem na konaní (pozri bod 37 vyššie).

45 Navyše ak vo svojom uznesení Portugalsko/Komisia, už citovanom v bode 28 vyššie, Súdny dvor vyhlásil žalobu za prípustnú, vychádzal zo skutočnosti, že Portugalská republika žiadala zrušenie napadnutých rozhodnutí iba v rozsahu, v akom bola ich adresátom, teda určenie, ktoré Súdny dvor považoval za nadbytočné a bez akéhokoľvek autonómneho právneho účinku (body 25 a 28). V predmetnej veci Holandské kráľovstvo spochybňuje posúdenie štátnej pomoci, ktoré nemôže byť považované za nadbytočné a bez autonómneho právneho účinku.

46 V rozsudku Nuove Industrie Molisane/Komisia, už citovanom v bode 28 vyššie, Súd prvého stupňa zamietol žalobu ako neprípustnú pre nedostatok záujmu na konaní po tom, čo dospel k záveru, že žalobca nespochybnil výrok rozhodnutia a preskúmal, či posúdenie, ktoré spochybňoval, malo záväzné právne účinky spôsobilé dotknúť sa jeho záujmov (body 34 a 38). V predmetnej veci na jednej strane Holandské kráľovstvo nemá preukázať záujem na konaní (pozri bod 37 vyššie) a na druhej strane spochybňuje výrok napadnutého rozhodnutia, v ktorom je uvedené posúdenie štátnej pomoci, ktoré spochybňuje.

47 Pokiaľ ide o tento posledný bod, predmetný prípad musí byť tiež odlíšený od prípadu, ktorý viedol k vydaniu uznesenia Holandsko/Komisia, už citovaného v bode 24 vyššie. V tejto veci totiž Holandské kráľovstvo žiadalo vo svojej žalobe zrušenie dotknutého rozhodnutia „v rozsahu, v akom v ňom Komisia dospela k záveru, že príspevky schválené prístavným orgánom… predstavovali štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES“ (bod 9). Tento záver nie je uvedený vo výroku tohto rozhodnutia.

48 Nakoniec pokiaľ ide o tvrdenie Komisie, podľa ktorého výklad článku 230 ES v spojení s článkom 233 ES pripúšťal žalobu podľa článku 230 ES iba v prípade, ak vykonávacie opatrenia upravené článkom 233 ES musia byť prijaté, je nutné konštatovať, že tento výklad nevyplýva zo systematiky Zmluvy. Článok 233 ES ukladá inštitúcii alebo inštitúciám, ktorých akt bol vyhlásený za neplatný alebo ktorých nečinnosť bola vyhlásená za odporujúcu tejto Zmluve, urobiť nevyhnutné opatrenia, aby vyhoveli rozsudku Súdneho dvora. Tento článok má teda jasne zabezpečiť vykonanie rozsudkov, ktoré zrušili akt na základe článku 230 ES. Naopak článok 230 ES nijako neviaže svoje uplatnenie s uplatnením článku 233 ES. Neukladá ako podmienku podania žaloby, že opatrenia môžu byť prijaté inštitúciou, od ktorej pochádza napadnutý akt v prípade jeho zrušenia.

49 Za týchto podmienok musí byť žaloba vyhlásená za prípustnú.

O veci samej

50 Holandské kráľovstvo uvádza dva žalobné dôvody založené na porušení na jednej strane článku 87 ES a na druhej strane povinnosti odôvodnenia.

51 Pokiaľ ide o prvý žalobný dôvod, Holandské kráľovstvo podporované Spolkovou republikou Nemecko tvrdí, že dotknuté opatrenie nepredstavuje zvýhodnenie financované prostredníctvom štátnych prostriedkov a subsidiárne že podmienka selektivity nie je splnená.

O neexistencii zvýhodnenia financovaného prostredníctvom štátnych prostriedkov

Tvrdenia účastníkov konania

52 Holandské kráľovstvo sa domnieva, že odôvodnenie Komisie je nesprávne, pretože je založené na priznaní emisných práv, zatiaľ čo v skutočnosti základom dotknutého opatrenia je uloženie environmentálnej normy zákonného pôvodu. Táto jednotná norma sa uplatní na všetky priemyselné podniky, ktorých celkový výkon prekračuje 20 MWt. Pre podniky predstavuje záťaž a nie zvýhodnenie. Charakteristika systému je taká, že podniky si môžu zvoliť spôsob, akým splnia normu, znížením svojich vlastných emisií alebo kúpou kreditov na emisie uvoľnených inými podnikmi. Komisia nesprávne vychádza zo zásady, že kredity na emisie vytvárajú holandské orgány. Keďže tieto orgány nepriznávajú podľa Holandského kráľovstva žiadne emisné práva, nemôžu prideľovať alebo predávať takéto práva.

53 Holandské kráľovstvo v tejto súvislosti pripomína, že o štátnej pomoci možno hovoriť iba v prípade prevodu štátnych prostriedkov. Na podporu tohto tvrdenia cituje viacero rozsudkov, vrátane rozsudku Súdneho dvora z 13. marca 2001, PreussenElektra (C-379/98, Zb. s. I-2099), v ktorom Súdny dvor rozhodol, že povinnosť kúpy uložená zákonom a rozdelenie finančných nákladov medzi súkromné podniky, ktoré z toho vyplýva, nespôsobuje žiadny priamy alebo nepriamy prevod štátnych prostriedkov. Podľa jeho názoru je dotknuté opatrenie analogické opatreniu skúmanému v tejto veci.

54 Okrem toho Holandské kráľovstvo vysvetľuje, že dotknuté opatrenie nie je porovnateľné s dánskymi alebo britskými systémami, v ktorých práva, ktorých počet je vopred stanovený, sú orgánmi rozdeľované bezplatne. V ich prípade je pridelenie alebo predaj nepopierateľne predstaviteľnou alternatívou. Dotknuté opatrenie predstavuje

viac podobnosti s belgickým systémom, v ktorom obchodovateľné emisné povolenie alebo povolenie na znečisťovanie nemá žiadnu hodnotu pre svojho držiteľa v jeho vzťahu so štátom a slúži iba ako dôkaz o určitej výrobe alebo emisiách. V každom prípade sa Holandské kráľovstvo domnieva, že pokusy Komisie na zatriedenie dotknutého opatrenia do jednej z kategórií, ktoré sama vytvorila, iba naruší diskusiu.

55 Nakoniec Holandské kráľovstvo popiera výklad, ktorý podáva Komisia o pravidlách Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia, podľa ktorých sa vydanie emisného povolenia považuje v niektorých prípadoch za štátnu pomoc. Popiera tiež skutočnosť, že smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. ES L 275, s. 32; Mim. vyd. 15/007, s. 631), opakovane zdôrazňuje, že článok 87 ES sa uplatňuje na pridelenie emisných práv.

56 Spolková republika Nemecko poukazuje na neexistenciu zvýhodnenia pre podniky. Aj za predpokladu, že ide v predmetnej veci o pridelenie emisných práv, tieto predstavujú iba konkretizáciu povinnosti dodržiavať stanovený emisný strop. Situácia podnikov je poškodená vo vzťahu k predchádzajúcej situácii. Okrem iného podniky môžu podľa jej názoru získať obchodovateľné práva iba vďaka svojej vlastnej snahe znížiť svoje emisie. Toto hospodárske zvýhodnenie nemôže byť pripísané členskému štátu. Komisia by sa okrem toho zmýlila uplatnením kritéria zrieknutia sa štátnych príjmov v predmetnej veci, keďže toto kritérium je neprimerané na pochopenie bezplatného pridelenia emisných práv v práve pomoci. Toto predstavuje výsledok práva členských štátov rozhodnúť slobodne o zavedení nákladov a nemôže byť spájané vzhľadom na právo pomoci so scudzením majetku zo strany verejnej moci. Zásada súkromného investora za bežných podmienok trhu nie je uplatniteľná, keďže štát ponúka hospodárskym subjektom záväzný rámec bez toho, aby sa sám zúčastnil trhu.

57 Komisia sa domnieva, že dotknuté opatrenie obsahuje štátnu pomoc, pretože každý rok sú emisné práva bezplatne poskytnuté Holandským kráľovstvom k dispozícii dotknutým podnikom. Štát tak vytvára obchodovateľné nehmotné aktíva, ktoré bezplatne ponúka uvedeným podnikom, zmiernením nákladov, ktoré by za bežných okolností zaťažili ich rozpočet.

58 Hodnota týchto emisných práv sa týka najmä skutočnosti, že podnik, ktorý má v úmysle prekročiť svoju emisnú normu, sa môže kúpou potrebných práv vyhnúť tomu, že mu holandské orgány udelia pokutu. Tieto práva sú obchodovateľné už na začiatku roka, takže podnik, ktorý má problém s pokladnicou, ich môže predať. Podľa Komisie Holandské kráľovstvo nepopiera hospodársku hodnotu týchto emisných práv.

59 Komisia uvádza, že v predmetnej veci existuje prevod štátnych prostriedkov vo forme straty štátnych prostriedkov. Holandské kráľovstvo sa zaoberalo iba druhou etapou systému, v priebehu ktorej podniky obchodujú medzi sebou s emisnými povoleniami. Štátna pomoc je napriek tomu priznaná v priebehu prvej etapy, počas ktorej Holandské kráľovstvo bezplatne priznáva dotknutým podnikom emisné povolenia, ktoré môžu neskôr predať. Skutočnosť, že holandské orgány vytvárajú obchodovateľné práva a následne ich bezplatne priznávajú týmto podnikom namiesto toho, aby im ich predali, spôsobuje stratu príjmov pre štát.

60 Komisia tvrdí, že Holandské kráľovstvo môže inak organizovať svoj systém a predávať každý rok emisné práva. Aj v systéme zvolenom holandskými orgánmi môžu tieto odkúpiť od podnikov, ktorých emisie sú nižšie ako norma, nepoužité emisné práva. Štát môže potom predať tieto práva v trhovej hodnote podnikom, ktoré ich potrebujú. Výsledok by bol porovnateľný z hľadiska účinkov na životné prostredie, ale boli by to práve holandské orgány, ktoré by prijímali takmer celú cenu nepoužitých kreditov. V rámci dotknutého opatrenia by to boli naopak podniky, ktoré by vlastnili a predávali kredity NO_x a ktoré by prijímali celú trhovú cenu.

61 Pokiaľ ide o porovnanie dotknutého opatrenia s dánskymi a britskými systémami, Komisia tvrdí, že dôvodom rozdielu medzi dotknutým opatrením, kde už nejde o prevod štátnych prostriedkov v zmysle článku 87 ods. 1 ES, a týmito dvoma inými systémami nie je to, že dotknuté opatrenie nestanovuje vopred presné množstvo emisných práv, ktorými disponuje určitý podnik.

62 Dotknuté opatrenie nie je porovnateľné s belgickým systémom a judikatúra Preussen-Elektra, už citovaná v bode 53 vyššie, sa neuplatňuje na predmetný prípad.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

63 Podľa ustálenej judikatúry kvalifikácia pomoci vyžaduje, aby boli splnené všetky podmienky uvedené v článku 87 ods. 1 ES. Toto ustanovenie považuje za štátnu pomoc v zásade nezlučiteľnú so spoločným trhom pomoc poskytovanú štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi (pozri rozsudok Súdneho dvora z 20. novembra 2003, GEMO, C-126/01, Zb. s. I-13769, body 21 a 22 a citovanú judikatúru).

64 Na to, aby zvýhodnenie mohlo byť považované za pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES, musí byť na jednej strane priznané priamo alebo nepriamo zo štátnych prostriedkov a na druhej strane musí byť pripísateľné štátu (rozsudok GEMO, už citovaný v bode 63 vyššie, bod 24).

65 Pojem pomoci môže pokrývať nielen kladné plnenia ako dotácie, pôžičky alebo účasť na základnom imaní podnikov, ale tiež zásahy, ktoré v rozličných formách zmierňujú

náklady, ktoré bežne zaťažujú rozpočet podniku a ktoré takto, aj keď nie sú dotáciou v presnom zmysle slova, majú rovnaký charakter a majú právne účinky (pozri rozsudok GEMO, už citovaný v bode 63 vyššie, bod 28 a citovanú judikatúru).

66 Z toho vyplýva, že štátnu pomoc môže predstavovať opatrenie priznávajúce niektorým podnikom zvýhodnenie zahŕňajúce dodatočné náklady pre orgány verejnej moci vo forme účinného upustenia od verejných pohľadávok, oslobodenia od povinnosti zaplatenia pokút alebo iných peňažných sankcií (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 17. júna 1999, Piaggio, C-295/97, Zb. s. I-3735, body 42 a 43).

67 Vo svetle týchto zásad treba preskúmať, či dotknuté opatrenie priznáva svojim adresátom finančné zvýhodnenie prostredníctvom štátnych prostriedkov.

68 Holandské kráľovstvo uvádza, že nepriznáva emisné práva dotknutým podnikom.

69 V tejto súvislosti je nutné konštatovať, že v rozpore s inými systémami nie je dotknuté opatrenie založené na emisných právach priznaných priamo štátom. Komisia to inak sama priznáva v bode 3.2 prvom odseku napadnutého rozhodnutia.

70 Napriek tomu hoci je pravda, že Holandské kráľovstvo nepriznáva priamo emisné práva dotknutým podnikom, nestanovuje im ani emisnú normu, ktorú musia dodržiavať. Oprávňuje podniky, ktoré jej podliehajú, na obchodovanie medzi sebou

s emisnými právami, ktoré pochádzajú nepriamo z tejto normy, v rámci stropu uplatniteľného na každý z týchto podnikov. Tým, že umožňuje obchodovanie s týmito právami, im Holandské kráľovstvo zveruje trhovú hodnotu. Každý podnik, na ktorý sa vzťahuje tento režim, ich môže kedykoľvek predať.

71 V tejto súvislosti Holandské kráľovstvo vo svojej odpovedi na otázky položené Súdom prvého stupňa spresnilo, že každý držiteľ emisného povolenia mal účet v registri emisií NO_x a mohol predať všetky práva vzťahujúce sa na roky, pre ktoré bola norma stanovená vrátane budúcich rokov. Z toho vyplýva, že všetky práva sú obchodovateľné a nielen kredity uvoľnené na konci roka podnikmi, ktoré mali menej emisií NO_x ako stanovená norma, keďže tieto kredity predstavujú kladný rozdiel medzi schválenou emisiou NO_x a potvrdenou emisiou NO_x.

72 Nepochybne, ako to tvrdí Holandské kráľovstvo, emisné kredity, ktoré prípadne uvoľnia niektoré podniky na konci roka, budú v zásade plodom a dôkazom ich snaženia. Napriek tomu pri neexistencii možnosti upravenej v systéme obchodovať s kreditmi by boli bez trhovej hodnoty. Podniky by tak nemohli pri ich predaji získať späť aspoň čiastočne náklady vynaložené na zníženie svojich emisií NO_x.

73 Pokiaľ ide o podniky, ktorých emisie NO_x prekračovali stanovenú emisnú normu a ktorých zostatok je tak na konci roka záporný, dotknuté opatrenie im dáva možnosť vyhnúť sa pokute kúpou emisných práv od tých podnikov, ktoré uvoľnili nadbytok.

74 Z toho vyplýva, že obchodovateľnosť emisných práv upravená v rámci dotknutého opatrenia predstavuje zvýhodnenie pre podniky, na ktoré sa vzťahuje stanovená emisná norma NO_x.

75 Okrem toho zavedením režimu upravujúceho možnosť obchodovať s emisnými právami NO_x na trhu im Holandské kráľovstvo zverilo povahu nehmotných aktív, ktoré dotknuté podniky môžu voľne predať, aj keď sú viazané na maximálny strop uplatniteľný na sledovaný podnik. Tieto aktíva boli bezplatne dané k dispozícii dotknutým podnikom, hoci mohli byť predané alebo dané na dražbu. Holandské kráľovstvo sa tým vzdalo štátnych prostriedkov.

76 V tejto súvislosti Holandské kráľovstvo nesprávne poukazuje na podobnosť dotknutého opatrenia s belgickým systémom. Komisia totiž vo svojom rozhodnutí z 25. júla 2001 o pomoci N 550/2000 — Belgicko — Osvedčenia „Zelená elektrina" [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 330, s. 3), dospela k záveru, že zelené osvedčenia poskytovali iba úradný dôkaz potvrdzujúci, že zelená elektrina bola vyrobená, že štát teda neprijal ušlý zisk ich bezplatným poskytnutím pre výrobcov.

77 Holandské kráľovstvo rovnako nesprávne poukazuje na podobnosť dotknutého opatrenia s tým, ktoré je uvedené v rozsudku PreussenElektra, už citovanom v bode 53 vyššie. Tento režim totiž ukladal subjektom povinnosť kúpy medzi sebou. Okrem iného nebol založený na emisných povoleniach alebo povoleniach na znečisťovanie.

78 V dôsledku toho dotknuté opatrenie nepredstavuje v súlade s judikatúrou citovanou v bodoch 63 až 66 vyššie zvýhodnenie priznané dotknutým podnikom prostredníctvom štátnych prostriedkov.

O neexistencii selektivity

Tvrdenia účastníkov konania

79 Holandské kráľovstvo podporované Spolkovou republikou Nemecko tvrdí, že podmienka selektivity nie je v predmetnej veci splnená. Dotknuté opatrenie je záväzné pre približne 250 veľkých priemyselných podnikov, ktoré nepatria do nijakého určeného výrobného sektora. Keďže všetky veľké zariadenia musia dodržiavať rovnakú normu, táto skupina podnikov nie je zvýhodnená.

80 Podľa Holandského kráľovstva, podporovaného Spolkovou republikou Nemecko, z rozsudku Súdneho dvora z 8. novembra 2001, Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke (C-143/99, Zb. s. I-8365, bod 41), vyplýva, že porovnanie sa musí uskutočniť vo vzťahu k iným podnikom, ktoré sú v právnej a skutkovej situácii, ktorá je porovnateľná vo svetle cieľa sledovaného predmetným opatrením.

81 Holandské kráľovstvo zdôrazňuje, že Komisia neuvádza, vo vzťahu ku ktorým podnikom by boli uvedené veľké priemyselné zariadenia zvýhodnené. Podľa názoru Spolkovej republiky Nemecko tieto zariadenia nie sú v situácii porovnateľnej so situáciou iných podnikov, keďže tieto nemajú povinnosť dodržiavať rôzne emisné stropy.

82 Komisia za seba tvrdí, že všetky podniky so sídlom v Holandsku podliehajú emisným stropom, zatiaľ čo dotknuté opatrenie sa týka veľmi úzkej skupiny holandských podnikov, ktoré majú výkon vyšší ako 20 MWt. Iba tieto podniky bezplatne získajú od holandských orgánov emisné práva. Aj keď všetky tieto podniky nevyrábajú rovnaký výrobok, podmienka selektivity uložená článkom 87 ods. 1 ES je splnená.

83 Poukázaním na rozsudok Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, už citovaný v bode 80 vyššie, Komisia tvrdí, že skutočnosť, že podniky príjemcovia patria do rôznych sektorov, neznamená, že dotknuté opatrenie je všeobecným opatrením hospodárskej politiky.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

84 Ako to vyplýva zo znenia článku 87 ods. 1 ES, hospodárske zvýhodnenie poskytnuté členským štátom má charakter pomoci iba vtedy, ak predstavuje určitú selektivitu, je spôsobilé zvýhodniť určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru (rozsudok Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, už citovaný v bode 80 vyššie, bod 34).

85 V dôsledku toho štátne opatrenie, ktoré bez rozdielu prospieva súhrnu podnikov umiestnených na vnútroštátnom území, nepredstavuje štátnu pomoc (rozsudok Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, už citovaný v bode 80 vyššie, bod 35).

86 Na účely uplatnenia článku 87 ES nie je podstatné, že situácia údajného adresáta opatrenia sa zlepšila alebo zhoršila vzhľadom na stav skoršieho práva alebo sa naopak v čase nevyvíjala. Je potrebné iba určiť, či v rámci daného právneho režimu je štátne opatrenie spôsobilé zvýhodniť „určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“ v zmysle článku 87 ods. 1 ES vo vzťahu k iným podnikom, ktoré sa nachádzajú v porovnateľnej skutkovej alebo právnej situácii vzhľadom na cieľ sledovaný dotknutým opatrením (pozri rozsudok Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, už citovaný v bode 80 vyššie, bod 41 a citovanú judikatúru).

87 Podľa bodu 1.5 prvého odseku napadnutého rozhodnutia dotknuté opatrenie sa uplatní na všetky priemyselné zariadenia, ktoré majú celkovú tepelnú výkonnosť vyššiu ako 20 MWt. V bode 3.3 napadnutého rozhodnutia sa uvádza, že dotknuté opatrenie je určené diverzifikovanej skupine veľkých priemyselných podnikov, a zahŕňa preto mnohosektorový prístup.

88 Na jednej strane je preto nutné konštatovať, že všetky veľké priemyselné zariadenia podliehajú emisnému stropu NO_x stanovenému dotknutým opatrením a môžu využívať zvýhodnenie, ktoré ponúka v jeho rámci obchodovateľnosť emisných práv. Kritérium uplatnenia dotknutého opatrenia je teda objektívne bez akéhokoľvek zemepisného alebo sektorového prístupu. Vzhľadom na to, že dotknuté opatrenie sa týka najznečisťujúcejších podnikov, toto objektívne kritérium je okrem toho v súlade so sledovaným cieľom, a to ochranou životného prostredia, a s vnútornou logikou systému.

89 Na druhej strane, ako naznačuje napadnuté rozhodnutie, iba podnikom patriacim do tohto režimu je pod hrozbou pokuty uložená emisná norma alebo presná sadzba štandardného výkonu [Performance Standard Rate (PSR)], ktorá bude do roku 2010 postupne znižovaná.

90 Tak vo vzťahu k sledovanému cieľu, ako aj k osobitným povinnostiam uloženým veľkým priemyselným zariadeniam v rámci dotknutého opatrenia je preto nutné konštatovať, že skutková a právna situácia podnikov, na ktoré sa vzťahuje tento emisný strop NO_x, sa nemôže považovať za porovnateľnú so situáciou podnikov, na ktoré sa tento strop neuplatňuje.

91 V tejto súvislosti Komisia nepochybne poukázala na v Holandsku existujúce zákony týkajúce sa na jednej strane správy životného prostredia a na druhej strane znečisťovania atmosféry, ktoré neupravujú systém obchodovania s emisnými právami, a naznačila, že na všetky podniky sa vzťahujú rovnaké povinnosti v oblasti znižovania

emisií NO_x. Toto tvrdenie je však v rozpore s opisom dotknutého opatrenia vykonaným v bode 1 napadnutého rozhodnutia. Z toho totiž vyplýva, že výpočet emisnej normy upravený dotknutým opatrením a pokuty, ktoré trestajú prekročenie tejto normy, sa týkajú iba zariadení dotknutých týmto režimom (pozri body 10 až 16 vyššie).

92 Navyše Komisia nepredložila žiadny konkrétny dôkaz preukazujúci, že na podniky, na ktoré sa uplatňujú zákony, na ktoré poukazuje, sa vzťahujú povinnosti rovnakej povahy ako tie, ktoré sa vzťahujú na podniky dotknuté uvedeným opatrením, ani to, že v prípade nedodržania týchto povinností bude prv uvedeným podnikom uložená pokuta.

93 Rovnako žiadny dôkaz neumožňuje dospieť k záveru, že podniky, ktoré spotrebujú menej ako 20 MWt, sú v situácii porovnateľnej tej, ktorá sa týka podnikov dotknutých uvedeným opatrením. Komisia osobitne nepredložila dôkazy, že sa na ne vzťahuje PSR.

94 Komisia preto nepreukázala existenciu všeobecného režimu, ktorý sa vzťahuje na podniky v skutkovej a právnej situácii porovnateľnej so situáciou zariadení podriadených dotknutému opatreniu, ale ktorý neponúka zvýhodnenie, ktoré predstavuje obchodovateľnosť emisných práv NO_x. Dotknuté opatrenie preto neporušuje žiadny všeobecný režim.

95 Skutočnosť, že počet dotknutých podnikov sa môže obmedziť na približne 250, nepostačuje samo osebe na preukázanie selektivity opatrenia. Táto skupina podnikov, aj keď by sa považovala za obmedzenú, predstavuje totiž súhrn podnikov, ktoré sa

nachádzajú v danej skutkovej a právnej situácii, ktorá nie je porovnateľná vzhľadom na sledovaný cieľ so situáciou, v ktorej sa nachádzajú podniky, ktoré do nej nepatria.

96 Dotknuté opatrenie prijaté vo svojom celku teda nezvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

97 V každom prípade aj za predpokladu, že je opodstatnené sa domnievať, že dotknuté opatrenie zavádza rozlišovanie medzi podnikmi a je v dôsledku toho *a priori* selektívne, treba konštatovať, že v predmetnej veci toto rozlišovanie vyplýva z povahy alebo štruktúry systému poplatkov, do ktorého toto opatrenie patrí (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03, Zb. s. I-7115, bod 52 a citovanú judikatúru).

98 V súlade s judikatúrou Súdneho dvora nespĺňa túto podmienku selektivity opatrenie, ktoré napriek tomu, že predstavuje zvýhodnenie pre svojho príjemcu, je odôvodnené povahou alebo všeobecnou štruktúrou systému, v ktorom sa nachádza (rozsudok Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, už citovaný v bode 80 vyššie, bod 42).

99 V predmetnej veci je totiž určenie podnikov prijímateľov odôvodnené povahou a všeobecnou štruktúrou systému z dôvodu ich významných emisií NO_x a osobitnej normy znižovania, ktorá ich zaťažuje. Úvahy ekologickej povahy odôvodňujú rozlišovanie medzi podnikmi vytvárajúcimi veľké množstvá NO_x a inými podnikmi

(pozri v tomto zmysle rozsudok Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, už citovaný v bode 80 vyššie, body 49 a 52). Uplatnenie týchto zásad musí prihliadnuť na ustanovenie článku 6 ES v spojení s článkom 87 ES.

100 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy teda dotknuté opatrenie nemožno považovať za štátnu pomoc.

101 Za týchto podmienok bez toho, aby bolo potrebné sa vysloviť o druhom žalobnom dôvode uvedenom Holandským kráľovstvom, je opodstatnené zrušiť napadnuté rozhodnutie, keďže vyhlasuje, že dotknuté opatrenie obsahuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

O trovách

102 Podľa článku 87 ods. 2 prvého pododseku Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia nemala vo veci úspech, je namieste zaviazať ju v súlade s návrhmi Holandského kráľovstva na náhradu trov konania.

103 Podľa článku 87 ods. 4 prvého pododseku toho istého poriadku členské štáty, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú vlastné trovy konania. Spolková republika Nemecko preto znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (piata rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Rozhodnutie Komisie K(2003) 1761 v konečnom znení z 24. júna 2003 o štátnej pomoci N 35/2003 týkajúce sa systému obchodovania s emisiami pre oxidy dusíka oznámeného Holandským kráľovstvom sa zrušuje.**

2. **Komisia je povinná nahradiť trovy konania.**

3. **Spolková republika Nemecko znáša svoje vlastné trovy konania.**

Vilaras Martins Ribeiro Dehousse

Šváby Jürimäe

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 10. apríla 2008.

Tajomník Predseda komory

E. Coulon M. Vilaras